



به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان  
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت ویژه  
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مراقبتهای ویژه کلیه و مجاری ادراری و دیالیز شماره درس: 512531  
نوع و تعداد واحد: نظری

دروس پیش نیاز: مبانی مراقبت های پرستاری ویژه-ارزیابی تشخیصی- داروشناسی  
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری مراقبت ویژه، کارشناسی ارشد، ترم 3  
نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم 1404-1405

زمان کلاس: یکشنبه 16-14 مکان کلاس: کلاس

مسئول درس: دکتر مریم السادات هاشمی زمان حضور در دفتر کار: چهارشنبه 4 تا 6  
شماره تماس: 37927544 یا 09134118910

Email : Maryamhashemi956@gmail.com, Maryam.hashemi@nm.mui.ac.ir:

اساتید درس: دکتر مریم السادات هاشمی

شرح درس:

فراگیران در پایان این درس باید قادر باشند اصول مراقبت پرستاری بیماران تحت درمان با درمانهای جایگزین در نارسای حاد و مزمن کلیه را آشنا شود و دیالیز صفاقی و همودیالیز را آشنا شود و بیمار را ارزیابی نمایند و بر مبنای آن صافی، غلظت دیالیز را بسته به شرایط هر بیمار تعیین نماید و چگونگی مدیریت عوارض حین دیالیز و چگونگی تنظیم پارامترهای دستگاه (مدت زمان دیالیز، میزان اولترافیلتراسیون، میزان جریان خون، میزان جریان و درجه حرارت محلول دیالیز) را توضیح دهند. همچنین آموزش های لازم در زمینه خود مراقبتی این بیماران و چگونگی آماده سازی این بیماران را برای اعمال جراحی های کلیه، مثانه و مجاری ادراری مختلف بداند و بال چگونگی مدیریت تروماهای کلیه آشنا می شود.

اهداف کلی:

آشنایی با اصول مراقبتهای ویژه پرستاری در نارسای حاد و مزمن کلیه تروماها و جراحی های کلیه مثانه و مجاری ادرار و درمانهای جایگزین همودیالیز و دیالیز صفاقی)

اهداف رفتاری:

- بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار، روشهای تشخیصی و پایش در بیماری های کلیه، مثانه و مجاری ادراری را توضیح دهد.

- مراقبت‌های پرستاری در نارسایی حاد کلیه را شرح دهد.
- مراقبت‌های پرستاری در نارسایی مزمن کلیه را شرح دهد.
- مراقبت پرستاری در تروماهای کلیه، مثانه و مجاری ادراری را توضیح دهد.
- چگونگی ارزیابی تشخیص و مراقبت‌های پرستاری در جراحی کلیه و مجاری ادراری را توضیح دهد.
- اصول همودیالیز را توضیح دهد.
- مراقبت‌های پرستاری حین دیالیز را شرح دهد.
- مشخصات انواع صافی‌های مختلف دیالیز را توضیح دهد.
- چگونگی انتخاب صافی و طول مدت‌زمان دیالیز را بر مبنای آزمون‌های کفایت دیالیز شرح دهد.
- تفاوت صافی‌های High efficiency و Low efficiency را توضیح دهد.
- تفاوت صافی‌های low flux و High flux را شرح دهد.
- با انواع محلول‌های دیالیز و RO آشنا شود.
- مراقبت از راه‌های دسترسی عروقی در دیالیز را توضیح دهد.
- چگونگی استفاده از آنتی‌کواگولان‌ها حین دیالیز را توضیح دهد.
- ملاحظات تغذیه‌ای و چگونگی رژیم‌نویسی در بیماران تحت درمان با همودیالیز را توضیح دهد.
- مراقبت پرستاری در دیالیز صفاقی را توضیح دهد.
- مراقبت‌های پرستاری حین دیالیز را توضیح دهد.
- رژیم غذایی مناسب در بیماران تحت درمان با همودیالیز را توضیح دهد.
- آزمایشات و مقادیر آن را در بیماران تحت درمان با همودیالیز تفسیر نماید.
- درمان‌های مداوم جایگزین کلیه را توضیح دهد.

#### روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

در جلسات حضوری مطالب درسی به شیوه سخنرانی و پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ارائه موضوع توسط گروه انتخابی دانشجویان به صورت پرسش و پاسخ استاد از آنان در کلاس، و استفاده از امکانات آموزشی و منابع کتابخانه‌ای معرفی شده توسط اساتید درس گروه پرستاری ویژه خواهد بود.

#### ابزار مورد نیاز تدریس:

وسایل کمک آموزشی وایت برد و power point، کامپیوتر- کتاب-مقالات، فیلم و گچ، تخته سیاه ... می‌باشند.

#### وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

فعالیت کلاسی دانشجویان: استاد مربوطه مجاز است تا سقف 0/5 نمره اضافه بر 20 نمره کلی با توجه به فعالیت کلاسی دانشجویان (شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس، داشتن تفکر انتقادی، اشاره به یافته‌های جدید علمی، انجام تکالیف) به نمره نهایی دانشجویان اضافه نماید.

#### قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- حضور منظم و به موقع در کلاس درس حضوری و جلسات آنلاین.
- در صورت تأخیر دانشجویان در کلاس درس باید پاسخگو باشد و در صورت تکرار غیبت محسوب خواهد شد.
- در صورت غیبت بیش از 4/17 صفر محسوب خواهد شد یا در صورت مجاز بودن با تشخیص شورای آموزشی دانشکده درس حذف خواهد شد. از غیبت‌های غیر مجاز کمتر از 4/17 نیز نمره کسر گردد (ج- نحوه برخورد با غیبت غیر موجه در کلاس

درس در سقف کمتر از 4/17 به شرح زیر می باشد: غیبت غیر موجه: دو جلسه غیبت غیر موجه: کسر 1 نمره، سه جلسه

غیبت غیر موجه: کسر 2/25 نمره، چهار جلسه غیبت غیر موجه: کسر 4 نمره

- قوانین و مقررات کلاس:
- رعایت نظم همراه با رعایت اصول رفتار آکادمیک در کلاس های درس الزامی است.
- حضور بموقع دانشجو در کلاس درس الزامی و در صورت عدم حضور منظم در کلاس، دانشجو مشمول مقررات آموزش دانشگاه خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از 20
1	شرکت و حضور فعال در کلاس	3
2	تکالیف و آزمون های حین دوره (کوئیز، خودآزمون ها و...)*	5
3	در حین تدریس	3
4	آزمون پایان ترم	8
5		20

منابع اصلی و محتواهای ضروری یادگیری:

#### References:

1. Daugirdas JT, Blake PG, Ing TS. Handbook of dialysis: Lippincott Williams & Wilkins; 2019.
2. Kallenbach Judith Z. Review of Hemodialysis for Nurses and Dialysis Personnel, Textbook, 2019.

منابع فارسی:

1. هاشمی، م، شاهقلیان ن. نارسایی کلیه و درمان های جایگزین، چاپ حیدری، 1392.
2. اتابک، ش و همکاران، پرستار و دیالیز، ویرایش دوم، چاپ سها، 1388.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: مراقبتهای ویژه کلیه و مجاری ادراری و دیالیز  
 شماره درس 512531  
 نیمسال تمصیلی و سال: نیمسال دوم 1404-1405  
 رشته تمصیلی: پرستاری مراقبت ویژه

فراگیران: کارشناسی ارشد، ترم 3  
 زمان: یکشنبه 14-16

اساتید درس: خانم دکتر مریم السادات هاشمی

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
1	1404/12/3	ارزیابی بیمار (بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار، روشهای تشخیصی و پایش)، مراقبت های پرستاری در نارسایی حاد کلیه (پیش کلیوی، درون کلیوی و پس کلیوی)	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
2	1404/12/10	مراقبت های پرستاری در نارسایی مزمن کلیه و مراقبت های پرستاری حین دیالیز و مراقبت پرستاری از راه های دسترسی عروقی در دیالیز	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
3	1404/12/19	چگونگی انتخاب صافی در دیالیز و مراقبت های پرستاری	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
4	1404/12/26	چگونگی استفاده از آنتی کوآگولان ها حین دیالیز و مراقبت های پرستاری	حضوری <input type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input checked="" type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
5	1405/1/16	تغذیه- ازمایشات و مقادیر آن در بیماران تحت درمان با همودیالیز	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
6	1405/1/23	انواع دیالیز صفاقی- تغذیه و مدیریت عوارض و مراقبت پرستاری در دیالیز صفاقی	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
7	1405/1/30	ارزیابی تشخیص و مراقبتهای پرستاری در جراحی کلیه و مجاری ادراری	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی
8	1405/2/6	مراقبت پرستاری در تروماهای کلیه، مثانه و مجاری ادراری	حضوری <input checked="" type="checkbox"/> آنلاین <input type="checkbox"/> آفلاین <input type="checkbox"/>	جستجو در منابع - شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر هاشمی

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش